

OBSAH

Predhovor	11
VŠEOBECNÁ ČASŤ	
1. Logopédia – základné vymedzenie (Viktor Lechta)	15
Literatúra	17
2. Narušená komunikačná schopnosť (Viktor Lechta)	18
Literatúra	22
3. Logopédia v systéme vied (Viktor Lechta)	23
Literatúra	25
4. Organizácia logopedickej starostlivosti v SR (Viktor Lechta)	26
4.1 Logopedická starostlivosť v rezorte školstva, mládeže a športu (Viktor Lechta)	26
4.2 Logopedická starostlivosť v rezorte zdravotníctva a v rezorte práce a sociálnych vecí (Jozef Baláž)	27
5. Základné úlohy a postavenie logopéda (Viktor Lechta)	29
6. Historický náčrt (Viktor Lechta)	31
Literatúra	36
7. Ontogenéza reči z logopedického aspektu (Viktor Lechta)	37
7.1 Štadiá vývinu reči	37
7.1.1 Prípravné (predverbálne) štadiá	38
7.1.2 Vlastný vývin reči	41
7.2 Jazykové roviny v ontogenéze	43
7.2.1 Morfológico-syntaktická rovina	43
7.2.2 Lexikálno-sémantická rovina	45
7.2.3 Foneticko-fonologická rovina	48
Literatúra	52
8. Princípy logopedickej starostlivosti (Viktor Lechta)	53
Literatúra	57
9. Pomôcky a prístroje v logopedickej praxi (Viktor Lechta)	58
9.1 Stimulačné pomôcky a prístroje	59
9.2 Motivačné pomôcky a prístroje	59
9.3 Didaktické pomôcky a prístroje	59
9.4 Derivačné pomôcky a prístroje	59
9.5 Podporné pomôcky a prístroje	60
9.6 Názorné prístroje a pomôcky	61
9.7 Registračné pomôcky a prístroje	64
9.8 Viacúčelové pomôcky a prístroje	65
9.9 Diagnostické pomôcky a prístroje	66
Literatúra	66
10. Základy logopedickej diagnostiky (Viktor Lechta)	67
10.1 Osobitosti logopedickej diagnostiky	67
10.2 Klasifikácia metód logopedickej diagnostiky	69

10.3 Zásady logopedickej diagnostiky	70
10.4 Realizácia logopedického vyšetrenia, niektoré metódy, techniky a pomôcky logo* pedickej diagnostiky	72
10.4.1 Nadviazanie kontaktu	73
10.4.2 Anamnéza	75
10.4.3 Vyšetrenie sluchu	76
10.4.3.1 Orientačné vyšetrenie sluchu	76
10.4.3.2 Vyšetrenie schopnosti fonematickej diferenciácie	78
10.4.4 Vyšetrenie porozumenia reči	79
10.4.5 Vyšetrenie rečovej produkcie	80
10.4.6 Vyšetrenie motoriky	83
10.4.6.1 Vyšetrenie celkovej motoriky	83
10.4.6.2 Vyšetrenie motoriky rečových orgánov	84
10.4.7 Vyšetrenie laterality	86
10.4.8 Preskúmanie sociálneho prostredia	87
Literatúra	87

SPECIÁLNA ČASŤ

1. Narušený vývin reči (Víktor Lechta)	91
1.1 Terminologické vymedzenie	91
1.2 Etiológia	92
1.3 Klasifikácia	93
1.4 Symptomatológia	95
1.4.1 Morfológicko-syntaktická rovina	95
1.4.2 Lexikálno-sémantická rovina	96
1.4.3 Foneticko-fonologická rovina	97
1.5 Diagnostika	97
1.6 Logopedická starostlivosť	98
1.6.1 Zásady rozvíjania reči	100
1.6.2 Morfológicko-syntaktická rovina	102
1.6.2.1 Metódy korekcie impresívneho dysgramatizmu	103
1.6.2.2 Metódy korekcie expresívneho dysgramatizmu	103
1.6.3 Lexikálno-sémantická rovina	105
1.6.3.1 Rozvíjanie pasívnej slovnej zásoby	106
1.6.3.2 Rozvíjanie aktívnej slovnej zásoby	106
1.6.4 Foneticko-fonologická rovina	107
1.6.4.1 Prípravné cvičenia	107
1.6.4.1.1 Motorika rečových orgánov	108
1.6.4.1.2 Fonematická diferenciácia	108
1.6.4.2 Rozvíjanie výslovnosti	109
1.7 Prognóza	110
1.8 Možnosti prevencie	110
Literatúra	110
2. Dyslália (Víktor Lechta)	112
2.1 Terminologické vymedzenie	112
2.2 Etiológia	114
2.3 Klasifikácia	116
2.4 Symptomatológia	117
2.5 Diagnostika	117
2.6 Logopedická starostlivosť	119
2.6.1 Zásady odstraňovania dyslálie	120

2.6.2 Priebeh odstraňovania dyslálie	121
2.6.2.1 Prípravné cvičenia	122
2.6.2.2 Vyvodzovanie výslovnosti	122
2.6.2.3 Fixácia správnej výslovnosti	127
2.6.2.4 Automatizácia správnej výslovnosti	127
2.7 Prognóza	127
2.8 Možnosti prevencie	127
Literatúra	128
3. Rinolália (Aurélia Kerekrétiová)	129
3.1 Zatvorená fufnavosť	129
3.1.1 Terminologické vymedzenie	129
3.1.2 Etiológia	129
3.1.3 Klasifikácia	130
3.1.4 Symptomatológia	130
3.1.5 Diagnostika	130
3.1.6 Logopedická starostlivosť	131
3.1.7 Prognóza	131
3.1.8 Možnosti prevencie	132
3.2 Otvorená fufnavosť	132
3.2.1 Terminologické vymedzenie	132
3.2.2 Etiológia	132
3.2.3 Klasifikácia	133
3.2.4 Symptomatológia	133
3.2.5 Diagnostika	133
3.2.6 Logopedická starostlivosť	134
3.2.7 Prognóza	135
3.2.8 Možnosti prevencie	135
3.3 Zmiešaná fufnavosť	135
3.3.1 Terminologické vymedzenie	135
3.3.2 Etiológia	135
3.3.3 Klasifikácia	136
3.3.4 Symptomatológia	136
3.3.5 Diagnostika	136
3.3.6 Logopedická starostlivosť	136
3.3.7 Prognóza	136
3.3.8 Možnosti prevencie	137
3.4 Palatolália	137
3.4.1 Terminologické vymedzenie	137
3.4.2 Etiológia	137
3.4.3 Klasifikácia	138
3.4.4 Symptomatológia	139
3.4.5 Diagnostika	140
3.4.6 Logopedická starostlivosť	143
3.4.7 Prognóza	147
3.4.8 Možnosti prevencie	148
Literatúra	148
4. Tumultus sermonis (Viktor Lechta)	150
4.1 Terminologické vymedzenie	150
4.2 Etiológia	151
4.3 Klasifikácia	152
4.4 Symptomatológia	152

4.5 Diagnostika	155
4.6 Logopedická starostlivosť	158
4.7 Prognóza	160
4.8 Možnosti prevencie	161
Literatúra	161
5. Špecifické poruchy učenia (Jana Swierkoszová)	162
5.1 Dyslexia	163
5.1.1 Terminologické vymedzenie	163
5.1.2 Etiológia	164
5.1.3 Klasifikácia	166
5.1.4 Symptomatológia	166
5.1.5 Diagnostika	167
5.1.6 Logopedická starostlivosť	171
5.1.7 Prognóza	173
5.1.8 Možnosti prevencie	174
5.2 Dysgrafia	174
5.2.1 Terminologické vymedzenie	174
5.2.2 Etiológia	175
5.2.3 Klasifikácia	175
5.2.4 Symptomatológia	175
5.2.5 Diagnostika	176
5.2.6 Logopedická starostlivosť	177
5.2.7 Prognóza	178
5.2.8 Možnosti prevencie	178
5.3 Dysortografia	179
5.3.1 Terminologické vymedzenie	179
5.3.2 Etiológia	179
5.3.3 Klasifikácia	179
5.3.4 Symptomatológia	180
5.3.5 Diagnostika	180
5.3.6 Logopedická starostlivosť	181
5.3.7 Prognóza	182
5.3.8 Možnosti prevencie	182
5.4 Vývinová dyskalkulia (Josef Novák)	182
5.4.1 Terminologické vymedzenie	182
5.4.2 Etiológia	183
5.4.3 Klasifikácia	184
5.4.4 Symptomatológia	184
5.4.5 Diagnostika	185
5.4.6 Logopedická starostlivosť	186
5.4.7 Prognóza	187
5.4.8 Možnosti prevencie	188
Literatúra	189
6. Afázia (Anna Hrnčiarová-Zsolt Cséfalvay)	191
6.1 Terminologické vymedzenie	191
6.2 Etiológia	191
6.3 Klasifikácia	192
6.4 Symptomatológia	193
6.5 Diagnostika	199
6.6 Logopedická starostlivosť	202
6.7 Prognóza	207

6.8 Možnosti prevencie	208
Literatúra	208
7. Dyzartria (Viktor Lechta-Zsolt Cséfalvay)	210
7.1 Terminologicke vymedzenie	210
7.2 Etiológia	210
7.3 Klasifikácia	211
7.4 Symptomatológia	211
7.5 Diagnostika	213
7.6 Logopedická starostlivosť	217
7.7 Prognóza	220
7.8 Možnosti prevencie	220
Literatúra	220
8. Mutizmus (Viktor Lechta)	221
8.1 Terminologicke vymedzenie	221
8.2 Etiológia	222
8.3 Klasifikácia	223
8.4 Symptomatológia	224
8.5 Diagnostika	225
8.6 Logopedická starostlivosť	225
8.7 Prognóza	226
8.8 Možnosti prevencie	227
Literatúra	227
9. Balbuties (Viktor Lechta)	228
9.1 Terminologicke vymedzenie	228
9.2 Etiológia	229
9.3 Klasifikácia	232
9.4 Symptomatológia	233
9.4.1 Príznaky na reči	233
9.4.1.1 Dýchanie	234
9.4.1.2 Fonácia	234
9.4.1.3 Artikulácia	234
9.4.1.4 Dysprozódia	235
9.4.1.5 Embolofrázie	235
9.4.1.6 Parafrázie	236
9.4.2 Postoj k verbálnej komunikácii	236
9.4.3 Narušené koverbálne správanie	237
9.4.4 Vplyv situácie	238
9.4.5 Príznaky na osobnosti	239
9.4.6 Ďalšie príznaky	239
9.5 Diagnostika	240
9.6 Logopedická starostlivosť	241
9.6.1 Jednodimenzionálne metódy	242
9.6.2 Viacdimenzionálne (kombinované) metódy	245
9.7 Prognóza	246
9.8 Možnosti prevencie	246
Literatúra	247
10. Poruchy hlasu (Viktor Lechta)	249
10.1 Terminologicke vymedzenie	249
10.2 Etiológia	250
10.3 Klasifikácia	251
10.4 Symptomatológia	251

10.5 Diagnostika	253
10.6 Logopedická starostlivosť	254
10.6.1 Prípravné cvičenia	254
10.6.2 Hlasové cvičenia	254
10.7 Prognóza	255
10.8 Možnosti prevencie	256
Literatúra	256
11. Symptomatické poruchy reči (Viktor Lechta)	257
11.1 Terminologické vymedzenie	257
11.2 Etiológia	258
11.3 Klasifikácia	260
11.4 Symptomatológia	260
11.5 Diagnostika	261
11.6 Logopedická starostlivosť	262
11.7 Prognóza	263
11.8 Možnosti prevencie	263
Literatúra	263
Resumé	264
Summary	265
Zusammenfassung	266
Резюме	268
Register	269